

ЕКСПЕРТНІ ВИСНОВКИ
акредитаційної експертизи
освітньо-професійної програми
«Філологія»

зі спеціальності 035 Філологія галузі знань 03 Гуманітарні науки
за другим (магістерським) рівнем вищої освіти у
БЕРДЯНСЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ ПЕДАГОГІЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

15 червня 2018

Відповідно до підпункту 20 пункту 2 розділу XV «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про вищу освіту» та пункту 4 Положення про акредитацію вищих професійних училищах, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 9 серпня 2001 р. №978 «Про затвердження положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах», з метою проведення первинної акредитаційної експертизи освітньо-професійної програми Філологія зі спеціальності 035 Філологія за другим (магістерським) рівнем вищої освіти в Бердянському державному педагогічному університеті та відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України № 1113-Л від 12.06.2018 р. «Про проведення акредитаційної експертизи» у Бердянському державному педагогічному університеті експертна комісія у складі:

Павленко Ірина Яківна

завідувач кафедри слов'янської
філології
Запорізького національного
університету

Матушек Олена Юріївна

доктор філологічних наук,
професор, голова комісії
завідувач кафедри історії
української літератури
Харківського національного
університету ім. В.Н. Каразіна
доктор філологічних наук,
професор

з 13 червня по 15 червня 2018 р. розглянула подані акредитаційні матеріали та провела безпосередньо в закладі вищої освіти експертне оцінювання відповідності його освітньої діяльності державним вимогам щодо акредитації освітньо-професійної програми Філологія зі спеціальності 035 Філологія за другим (магістерським) рівнем вищої освіти галузі знань 03 Гуманітарні науки.

Голова експертної комісії

проф. І.Я. Павленко

Під час перевірки експертна комісія ознайомила з організацією освітнього процесу, його навчально-методичним, матеріально-технічним забезпеченням; шляхом проведення комплексних контрольних робіт оцінила рівень знань студентів із циклів загальної підготовки та професійної підготовки; проаналізувала науково-педагогічний потенціал, організацію наукових досліджень щодо підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою Філологія зі спеціальності 035 Філологія за другим (магістерським) рівнем вищої освіти галузі знань 03 Гуманітарні науки.

За результатами експертної перевірки комісія констатує:

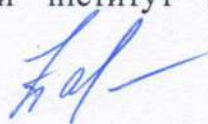
- залучено і вивчено матеріали самоаналізу освітньо-професійної програми Філологія зі спеціальності 035 Філологія за освітнім ступенем магістр;
- перевірено документи закладу вищої освіти, факультету філології та соціальних комунікацій, випускових кафедр, що підтверджують загальні відомості про університет;
- здійснено аналіз ККР із циклів загальної та професійної підготовки, проведених у процесі самоаналізу;
- проведено аналіз стану готовності до захисту магістерських робіт студентів освітньо-професійної програми Філологія зі спеціальності 035 Філологія;
- проведено аналіз фактичного стану навчальних приміщень, кабінетів;
- проаналізовано стан навчально-методичного забезпечення освітнього процесу, організації навчальної, методичної, виховної та профорієнтаційної роботи;
- проведено наради та співбесіди з викладачами, працівниками та студентами Бердянського державного педагогічного університету.

На підставі вивчення навчально-методичного, інформаційного, матеріально-технічного, кадрового забезпечення та визначення рівня підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою Філологія зі спеціальності 035 Філологія експертною комісією встановлено:

1. Загальна характеристика закладу вищої освіти і спеціальності

Бердянський державний педагогічний університет заснований у 1872 р. як Бердянська чоловіча гімназія і є одним із найстаріших закладів вищої освіти Запорізької області. За минулі два століття неодноразово змінювалася його назва, але профіль його діяльності завжди залишався педагогічним: Бердянська чоловіча гімназія (1872), Бердянські педагогічні курси (1920), Бердянський педагогічний технікум (1924), Бердянський державний інститут соціального виховання (1932), Бердянський державний педагогічний інститут (1933), Бердянський державний педагогічний інститут ім. П.Д. Осипенко (1939),

Голова експертної комісії

проф. І.Я. Павленко

Бердянський державний педагогічний університет (2002). Заклад підпорядкований Міністерству освіти і науки України. Форма власності – державна. Рівень акредитації – IV.

Ректор – Богданов Ігор Тимофійович, доктор педагогічних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки, голова спеціалізованої вченої ради К 18.092.01 у Бердянському державному педагогічному університеті, член спеціалізованої вченої ради Д.64.108.01 в Українській інженерно-педагогічній академії (м. Харків).

БДПУ є провідним закладом вищої освіти IV рівня акредитації, культурним та інтелектуальним центром Північного Приазов'я. За період існування ЗВО в ньому підготовлено понад 46 тисяч педагогічних працівників, створено навчально-матеріальну, кадрову, науково-дослідну та соціально-культурну базу, яка плідно використовується для підвищення інтелектуально-духовного потенціалу держави та нації.

25 липня 2002 р. згідно з розпорядженням № 420-р Кабінету Міністрів України та наказу Міністерства освіти і науки України від 5 серпня 2002 р. № 446 на базі Бердянського державного педагогічного інституту імені П. Д. Осипенко створено Бердянський державний педагогічний університет.

Сьогодні університет – це шість факультетів, 24 кафедри.

Підготовка фахівців здійснюється за 26 напрямками та спеціальностями денної та заочної форм навчання.

Станом на 1.10.2017 р. загальний контингент студентів денної та заочної форм навчання складає 5002 особи. На денній формі навчання навчається 2440 осіб, на заочній – 2564 студентів. На денній формі за рахунок державного замовлення навчається 1388 студентів, що складає 57% від контингенту студентів денної форми навчання.

У Бердянському державному педагогічному університеті успішно функціонують аспірантура (з 5 спеціальностей: 014 Середня освіта (за предметними спеціалізаціями); 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями); 032 Історія та археологія; 035 Філологія; 051 Економіка), докторантура (з трьох спеціальностей: 014 Середня освіта (за предметними спеціалізаціями); 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями); 035 Філологія). У БДПУ функціонують 2 спеціалізовані вчені ради: К 18.092.01 – з правом прийняття до розгляду та проведення захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук доктора філософії зі спеціальностей: 13.00.02 – теорія та методика навчання (фізика); 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти; К 18.092.01 – з правом прийняття до розгляду та проведення захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук, доктора філософії зі спеціальностей 10.01.01 – українська література; 10.01.05 – порівняльне літературознавство.

Голова експертної комісії

проф. І.Я. Павленко

Станом на 01.04.2018 в університеті працюють 475 осіб, із них 250 – науково-педагогічні працівники. Серед штатних викладачів університету – 36 доктори наук та професори і 172 кандидати наук та доценти. Загалом штатних працівників з науковими ступенями та вченими званнями в університеті нараховується 208 осіб. Якісні показники професорсько-викладацького складу постійно зростають. Так, за останні 3 роки захищено 12 докторських та 20 кандидатських дисертацій. Із 24 кафедр 12 (50%) очолюють доктори наук, професори, 12 – кандидати наук, доценти (50%).

У складі науково-педагогічних працівників університету 8 заслужених працівників освіти України, 2 заслужених діячі науки і техніки України, 2 заслужених працівників фізичної культури і спорту України, 1 заслужений працівник культури України, понад 100 відмінників освіти, багато осіб нагороджено нагрудним знаком «Василь Сухомлинський», більше 20 осіб нагороджено нагрудним знаком «За наукові досягнення», грамотами МОН України, НАПН України, медаллю «Ушинський К.Д.».

Постійно приділяється увага зміцненню матеріальної бази освітнього процесу, забезпеченню кафедр сучасним обладнанням, приладами, комп'ютерною технікою, розширенню мережі комп'ютерних класів. Матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу обладнанням, навчальним приладдям, інструментами та матеріалами здійснюється відповідно до вимог навчальних програм.

Сьогодні в університеті запроваджуються європейські стандарти забезпечення якості освітнього процесу. В освітньому процесі застосовуються новітні технології навчання, ділові ігри, проблемні семінари; запроваджено рейтинговий контроль знань. Велика увага приділяється інформатизації освітнього процесу, організації самостійної роботи, її методичному забезпеченню. Університетська комп'ютерна мережа об'єднує всі навчальні корпуси і студентські гуртожитки, що забезпечує доступ до мережі Інтернет та дає можливість студентам безкоштовно користуватися електронними бібліотечними фондами й електронними версіями навчальних дисциплін свого та інших навчальних закладів і центрів інформації. Функціонує бездротова мережа за допомогою технології Wi-Fi для забезпечення оперативного доступу мобільними пристроями до внутрішніх і зовнішніх ресурсів за допомогою Інтернету.

Освітній процес забезпечений сучасними персональними ЕОМ (438 од.). Кількість робочих комп'ютерних місць з розрахунку на 100 студентів денної форми навчання складає 14 одиниць.

Електронна підтримка навчання в БДПУ організована на базі локальної мережі, що складається з 25 комп'ютерних класів, серверів, спецкабінетів з надсучасним комп'ютерним обладнанням. Серед серверів окрема машина виділена під шлюз Інтернет, окрема під офіційний сайт БДПУ www.bdpu.org,

Голова експертної комісії

проф. І.Я. Павленко

електронний каталог бібліотеки <http://catalog.bdpu.org>. Є каталог програм інформаційних технологій у галузі фінансів зокрема під LMS Moodle edu. bdpu. org. Вихід в Інтернет відбувається за допомогою 3 виділених оптичних каналів 300 Мбіт/с.

Факультет філології та соціальних комунікацій Бердянського державного педагогічного університету очолює декан – доктор педагогічних наук, професор Глазкова Ірина Яківна. На факультеті створено умови для самостійної роботи студентів, яка проводиться в традиційній та інноваційній формах, згідно з розкладом та графіком навчального процесу, працює методичний кабінет, який має достатню кількість навчально-методичних примірників, наукових посібників філологічного профілю, комп'ютери з виходом в Інтернет тощо, функціонує лінгафонний кабінет та центр вивчення мов, у яких студенти відпрацьовують мовленнєві навички. Підготовка фахівців на факультеті ведеться за такими спеціальностями: 6.020303 «Українська мова і література», 035.01 «Філологія. Українська мова і література», 6.020303 «Мова і література (російська)», 035.03 «Філологія. Слов'янські мови і літератури (російська), 6.020303 «Мова і література (англійська та болгарська)», 6.020303 «Мова і література (німецька та болгарська)», 6.030301 «Журналістика», 014.01 «Середня освіта. Українська мова і література», 014.02 «Середня освіта. Мова і література (російська)», 014.02 «Середня освіта. Мова і література (англійська та болгарська)», 061 «Журналістика». Спеціальність «Українська мова і література» відкрито в 1992 р., що було зумовлено необхідністю випуску спеціалістів з української мови та літератури для Північного Приазов'я.

Підготовка магістрів-філологів з галузі знань 03 Гуманітарні науки 035 Філологія проводилася відповідно до сертифіката про акредитацію НД №0891974, виданого 9.10. 2017 року на підставі наказу МОН України від 19.12.2016 №1565 відповідно до рішення Акредитаційної комісії від 30 червня 2015 р.. Акредитованими є спеціальності «Українська мова та література», «Слов'янські мови та літератури (російська). Наразі освітня діяльність провадиться за освітньо-професійною програмою Філологія (ліцензований обсяг 150 осіб).

Підготовку магістрів з освітньо-професійної програми Філологія зі спеціальності 035 Філологія здійснюють кафедри української мови та славістики, української літератури та компаративістики, зарубіжної та теорії літератури. Гарант освітньої програми – доктор філологічних наук, професор кафедри української літератури та компаративістики Харлан Ольга Дмитрівна.

Забезпеченість навчально-методичними матеріалами відповідно до навчального плану 035 «Філологія» складає 100%, із усіх дисциплін оформлено комплекси навчально-методичної документації та матеріалів, які

Голова експертної комісії

проф. І.Я. Павленко

визначають зміст і методи підготовки, форми і засоби контролю результативності освітнього процесу протягом усього періоду навчання. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення підготовки магістрів відповідає вимогам до акредитації.

Матеріально-технічна база, навчально-методичне та інформаційне забезпечення, кадровий потенціал, соціальна інфраструктура Бердянського державного педагогічного університету відповідають вимогам і критеріям щодо підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою Філологія зі спеціальності 035 Філологія.

Висновок

Результати перевірки свідчать про відповідність правових основ діяльності Бердянського державного педагогічного університету за змістом та формою чинному законодавству. Представлена на акредитаційну експертизу правова, навчальна та методична документація є достовірною, повною за обсягом і відповідає чинним вимогам. Бердянський державний педагогічний університет має всі нормативно-правові документи, потрібні для здійснення освітньої діяльності за освітньо-професійною програмою Філологія зі спеціальності 035 Філологія за другим (магістерським) рівнем вищої освіти.

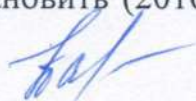
2. Формування контингенту студентів

Підготовка фахівців на факультеті філології та соціальних комунікацій Бердянського державного педагогічного університету за освітньо-професійною програмою Філологія зі спеціальності 035 Філологія здійснюється за рахунок коштів державного бюджету України, за держзамовленням; за рахунок коштів фізичних та юридичних осіб. Плани підготовки фахівців визначаються переважно державним та регіональним замовленнями на договірній основі та коригуються Міністерством освіти і науки України.

Вивчення потреб регіону в спеціалістах-філологах, викладачах української та російської філології, учителях української мови та літератури, російської мови та зарубіжної літератури здійснюється завдяки співробітництву з органами освіти. Професорсько-викладацький склад кафедр факультету постійно здійснює профорієнтаційну роботу, яка містить низку компонентів: професійне інформування, професійну діагностику, професійну освіту, професійну пропаганду, професійне виховання. Підготовлено та видано буклети, інформаційні листи, брошури, в яких надається інформація про умови вступу та зарахування.

Завдяки широкомасштабній агітаційній та профорієнтаційній роботі за останні три роки, незважаючи на демографічну ситуацію, кількість заяв суттєво не зменшується. Так, поданих заяв на одне місце спеціальності Філологія денної форми навчання становить (2016 рік – 1,2; 2017 рік – 0,8),

Голова експертної комісії

проф. І.Я. Павленко

заочної форми навчання (2016 рік – 1,2; 2017 рік – 0,6) – зменшення коефіцієнта пропорційне до збільшення ліцензії. Конкурс абітурієнтів на місця державного замовлення становить на денну форму навчання (2016 рік – 3,75; 2017 – 1,7), на заочну форму навчання (2016 рік – 5; 2017 рік – 46).

Цілеспрямована робота, що організована викладачами кафедр та факультету, дає змогу підтримувати якісний склад контингенту магістратури на достатньому рівні, незважаючи на досить високу конкурентоспроможність інших закладів вищої освіти регіону. Так, загальна кількість магістрантів, зарахованих на 1 курс денної форми навчання упродовж 2016 – 2017 років, складає відповідно – 16, 22; заочної – 8, 46 студентів.

Вагому роль у зародженні інтересу до філології відіграє комплекс заходів, спрямованих на популяризацію професії викладача мови та літератури: конференції, семінари, конкурси педагогічної майстерності, олімпіади-вікторини, зустрічі з професорами інших освітніх закладів, з письменниками.

Перед завершенням навчання в бакалавраті серед студентів випускного курсу проводиться системна роз'яснювальна робота щодо отримання повної кваліфікації за другим (магістерським) рівнем вищої освіти з обраної спеціальності. Кращі випускники магістратури отримують рекомендацію до вступу в аспірантуру для навчання за третім рівнем вищої освіти. Отже, є можливість продовжити навчання у цьому ж ЗВО, оскільки Бердянський державний педагогічний університет здійснює набір на наукові програми доктора філософії за ліцензованою спеціальністю 035 Філологія (українська література; порівняльне літературознавство).

Наведений аналіз дозволяє зробити висновки з питань формування контингенту студентів освітнього ступеня «магістр», а саме: випускові кафедри проводять вагому роботу, спрямовану на формування та збереження контингенту магістратури; щорічно виконується план держзамовлення; збільшується кількість магістрантів, які бажають навчатися на контрактній основі.

Висновок

З метою формування і збереження контингенту випускові кафедри спеціальності 035 Філологія систематично проводять профорієнтаційну роботу, що відповідає чинним нормативам освітньої діяльності. Прийом абітурієнтів для навчання за освітньо-професійною програмою Філологія здійснюється в межах ліцензованого обсягу.

3. Зміст підготовки фахівців

Підготовка фахівців освітнього ступеня «магістр» за освітньо-професійною програмою Філологія здійснюється відповідно до Закону

Голова експертної комісії

проф. І.Я. Павленко

України «Про вищу освіту», «Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах», «Про запровадження у вищих навчальних закладах України Європейської кредитно-трансферної системи», освітньо-професійної програми, навчального плану та пояснювальної записки до нього, затверджених у встановленому порядку.

Кафедри української мови та славістики, української літератури та компаративістики, зарубіжної літератури та теорії літератури провели ефективну роботу щодо імплементації Закону України «Про вищу освіту» та з упровадження освітньо-професійної програми Філологія підготовки магістрів. Створена проектна група під керівництвом гаранта освітньої програми доктора філологічних наук, професора Ольги Дмитрівни Харлан за своїм кадровим складом відповідає ліцензійним вимогам. Розроблена освітньо-професійна програма базується на компетентнісному підході, містить чітко визначені програмні результати навчання й узгоджена з вимогами Національної рамки кваліфікацій.

Навчальний план підготовки освітнього ступеня «магістр» за освітньо-професійною програмою Філологія розрахований на 1 рік 10 місяців навчання й забезпечує фахову підготовку за такими циклами: цикл загальної підготовки, цикл професійної підготовки. Структура навчального плану передбачає дві складові: нормативні та вибіркові навчальні дисципліни. У навчальному плані досить раціонально й логічно сплановано блоки дисциплін кожного циклу.

Специфіка освітньо-професійної програми Філологія полягає в тому, що вона поєднує можливість формування компетентностей з різних спеціалізацій: українська мова та література, слов'янські мови та літератури (російська), за потреби формуються плани, що містять додаткові спеціалізації. Отже, план, що формувався при ліцензуванні освітньо-професійної програми, містить дві складові відповідно до зазначених спеціалізацій: 035.01 Українська мова та література та 035.03 Слов'янські мови та літератури (російська). У новому перспективному плані уточнено цей блок задля модернізації змісту освіти, дисципліни спрямовані на здобуття професійних компетентностей. У процесі викладання цих дисциплін увагу зосереджено насамперед на формуванні в майбутніх фахівців ціннісних орієнтацій та професійних умінь і навичок, пов'язаних із діяльністю викладача-філолога. Крім нормативних курсів, навчальний план містить і дисципліни вільного вибору студентів. Студентам пропонуються дисципліни, які поглиблюють їхню фундаментальну та фахову підготовку, висвітлюють сучасні проблеми й досягнення філологічної науки.

На підставі затверджених навчальних планів щорічно складаються графік навчального процесу та робочі плани. Усі дисципліни викладаються у визначені семестри і в установленій навчальним планом кількості годин.

Голова експертної комісії

проф. І.Я. Павленко

Зміст навчальних дисциплін визначається навчальними програмами. На кафедрах з усіх дисциплін є навчальні та робочі навчальні програми. Авторами навчальних програм із фахових дисциплін для освітнього ступеня «магістр» є висококваліфіковані викладачі кафедр. Забезпеченість навчально-методичними комплексами дисциплін усіх циклів навчального плану освітньо-професійної програми Філологія зі спеціальності 035 Філологія складає 100 %.

Оновлення змісту підготовки здійснюється шляхом щорічного коригування переліку дисциплін вибіркового циклу, а також часткової зміни робочих навчальних планів та робочих навчальних програм, внесені корективи не суперечать змісту освітньо-професійної програми Філологія.

Матеріали для організації практики магістрів оформлені належним чином. Переглянуті кваліфікаційні магістерські роботи свідчать про готовність магістрантів до захисту.

Висновок

Підготовка магістрів за освітньо-професійною програмою Філологія зі спеціальності 035 Філологія проводиться на основі освітньо-професійної програми, навчальних планів, що відповідають чинним документам Міністерства освіти і науки України.

4. Організаційне та навчально-методичне забезпечення освітнього процесу

Організація та навчально-методичне забезпечення підготовки фахівців, які навчаються за освітньо-професійною програмою Філологія зі спеціальності 035 Філологія, в університеті відбувається згідно з наказом Міністерства освіти і науки України від 16.10.2009 р. №943 «Про запровадження у вищих навчальних закладах України Європейської кредитно-трансферної системи» та Методичними рекомендаціями Міністерства освіти і науки України щодо впровадження Європейської кредитно-трансферної системи та її основних документів у вищих навчальних закладах (лист МОН України від 26.02.2010 р. №1/9-119), Концепцією освітньої діяльності та Стратегії розвитку Бердянського державного педагогічного університету на період до 2019 року (затверджено рішенням вченої ради БДПУ від 26.02.2015 р., протокол №8; введено в дію наказом БДПУ від 27.02.2015 р. №37), Положенням про організацію освітнього процесу в Бердянському державному педагогічному університеті (затверджено рішенням вченої ради БДПУ від 25.06.2015 р., протокол №13; введено в дію наказом БДПУ від 31.08.2015 р. №115), Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти Бердянським державним педагогічним університетом

Голова експертної комісії

проф. І.Я. Павленко

(затверджено рішенням вченої ради БДПУ від 27.08.2015 р., протокол №1; введено в дію наказом БДПУ від 31.08.2015 р. №115) та здійснюється на основі нових концепцій із застосуванням науково-методичних досягнень та передової психолого-педагогічної практики.

Освітній процес організовується та здійснюється згідно з освітньо-професійною програмою Філологія й розробленою концепцією розвитку спеціальності 035 Філологія. Деканат факультету філології та соціальних комунікацій, кафедри української мови та славістики, кафедри української літератури та компаративістики, зарубіжної літератури та теорії літератури, що є випусковими, постійно працюють над удосконаленням навчальних планів та програм.

Управління та контроль за освітнім процесом підготовки фахівців, які навчаються за освітньо-професійною програмою Філологія зі спеціальності 035 Філологія, мають таку ієрархічну структуру: «викладач – кафедра – деканат – навчальний відділ – ректорат» із чітким розподілом обов'язків і відповідальності. Їхні функції регулюються Положенням про планування та облік основних видів роботи науково-педагогічних працівників Бердянського державного педагогічного університету (затверджено рішенням вченої ради БДПУ від 30.06.2016 р., протокол №17; введено в дію наказом БДПУ від 01.07.2016 р. №102), Положенням про кафедру та Положенням про факультети (затверджені рішенням вченої ради БДПУ від 31.10.2013 р., протокол №3; введені в дію наказом БДПУ від 01.11.2013 р. №166).

Кафедри, які здійснюють підготовку магістрів філології, організовують освітньо-виховну діяльність із певної групи споріднених дисциплін, проводять з усіх форм навчання лекції, практичні, індивідуальні та інші види занять, які передбачені навчальними планами; здійснюють керівництво практиками, курсовими роботами; організовують самостійну роботу студентів; проводять семестровий та поточний контроль успішності студентів, перевіряють якість роботи викладачів. Деканат факультету працює за затвердженими навчальними планами, організовує освітній процес, контролює наявність навчально-методичного забезпечення, розробляє комплексний план контрольних заходів; узгоджує функціонування кафедр та організовує діяльність студентів.

Ректорат забезпечує матеріальні умови ефективної організації освітнього процесу та загальний контроль за всіма його аспектами та ланками. Запроваджена структура управління та контролю за освітнім процесом загалом себе виправдовує: навчальний план та вимоги програм виконуються на належному науково-методичному рівні.

Чітку систему організації навчання фахівців освітнього ступеня «магістр» забезпечує графік навчального процесу університету та факультету, а також робочі плани за освітньо-професійною програмою 035 Філологія, які

Голова експертної комісії

проф. І.Я. Павленко

затверджуються кожного навчального року. Іншим документом, що регулює навчальний процес, є розклад занять. При складанні розкладу деканат намагається враховувати динаміку працездатності магістрантів упродовж дня й тижня, рівномірно чергувати різні види та форми занять, зробити розклад стабільним. Тижневе навантаження студентів, які отримують освітній ступінь «магістр» складає 16 годин.

Особлива увага приділяється організаційно-методичному забезпеченню освітнього процесу. Кожна дисципліна навчального плану має навчально-методичний комплекс, що відповідає вимогам Міністерства освіти і науки України. Методична забезпеченість освітнього процесу відповідає сучасним вимогам.

Можна вважати задовільним і забезпечення студентів, які навчаються за освітньо-професійною програмою зі спеціальності 035 Філологія, навчально-методичною літературою, про що свідчать показники (коефіцієнт забезпечення студентів із фахових дисциплін – кількість підручників та навчальних посібників на одного студента відповідає акредитаційним вимогам). Крім того, магістранти мають можливість користуватися навчальною літературою й періодичними виданнями, які знаходяться в методичних кабінетах інших кафедр, медіатеках, читальних залах університету та на абонементі, а також електронними версіями літератури сайтів Національної бібліотеки ім. В. Вернадського та ін.

Навчально-методичне забезпечення всіх дисциплін, які викладаються в магістратурі, представлено на електронних інформаційних носіях на 100%. Частина дисциплін забезпечена навчальними презентаціями, які використовуються як ілюстративний (візуальний) матеріал під час лекцій, а також пропонуються студентам для самостійної (дидактичної) роботи. Матеріали зосереджені на випускових кафедрах, у методичному кабінеті (медіатеці), а також на сайті БДПУ (навчальні ресурси – навчальні матеріали). Отже, створено умови для вільного отримання інформації й послугоування навчально-методичними матеріалами магістрантами, які навчаються за освітньо-професійною програмою Філологія.

Навчально-методичне та інформаційне забезпечення освітнього процесу постійно перебуває в полі зору методичної та вченої рад факультету філології та соціальних комунікацій. Ця робота чітко спланована: регулярно проводяться засідання рад, на яких розглядаються питання організації навчального процесу, його методичного забезпечення, вдосконалення професійної підготовки майбутніх фахівців. Усі кафедри, які здійснюють підготовку магістрантів за освітньо-професійною програмою Філологія, організовують освітній процес таким чином, щоб він був спрямований на реалізацію конкретних завдань, передбачених реформою вищої освіти, моделював середовище, в якому доведеться працювати майбутнім фахівцям,

Голова експертної комісії

проф. І.Я. Павленко

формував професійні компетентності, уміння й навички для розв'язання практичних завдань і психолого-педагогічних ситуацій.

Превалює аудиторна робота у формі лекцій та практичних занять, на яких більше уваги приділяється методам навчання на проблемному (аналітичному) рівні. З метою підвищення ефективності проведення лекційних занять викладачі випускових кафедр використовують такі форми їх проведення: проблемні лекції (проф. О.П. Новик, О.Д. Харлан, М.М. Греб, В.Ф. Загороднова, доценти М.М. Богданова, І.Е. Співак), лекції візуалізації (проф. С.О. Філоненко, Н.П. Анісімова), лекції-дискусії (проф. В.А. Зарва, доц. В.М. Школа, О.А. Крижко). Зокрема, у процесі вивчення дисципліни «Актуальні питання історії української літератури» використовуються такі форми роботи, як зустріч із письменниками, участь у роботі наукових конференцій. Також викладачі кафедр використовують такі активні методи навчання, як ділова гра, аналіз конкретних ситуацій, ігрове проектування тощо. Методи активного навчання використовуються для розвитку творчого мислення магістрантів, формування в них відповідних практичних умінь та навичок. Вони стимулюють і підвищують інтерес до занять, активізують та загострюють сприймання навчального матеріалу.

У центрі постійної уваги методичної ради факультету перебуває система моніторингу навчальних досягнень студентів, спрямована на подальше вдосконалення освітнього процесу. Це дає можливість отримати інформацію про ступінь реалізації освітньо-виховних цілей на різних етапах навчання, про результати навчально-пізнавальної діяльності студентів, їхні успіхи та недоліки. Роль самостійної роботи з року в рік зростає, адже час навчання в університеті, в основному, залишається незмінним, а обсяг наукової та навчально-методичної інформації постійно збільшується. Організація самостійної роботи регламентується «Положенням про організацію самостійної роботи студентів БДПУ» (введено в дію рішенням вченої ради БДПУ від 29.03.2012 р., протокол № 9). Самостійна робота студентів з усіх дисциплін забезпечена методичними матеріалами на рівні 100%. Викладачами чітко виділені питання для самостійного опрацювання та розроблені методичні рекомендації до її виконання, створено фонд лекцій. Передбачаються такі види самостійної роботи студентів: поглиблене вивчення матеріалу за рекомендованими підручниками і навчальними посібниками; самостійне опрацювання окремих розділів, тем, логічно завершених частин курсу; виконання поточних завдань, творчих робіт, підготовка рефератів; аудиторне проектування під керівництвом викладача в спеціалізованих кабінетах; виконання індивідуальних і групових проектів; вирішення педагогічних ситуацій і задач; участь у науково-дослідній роботі. Самостійна робота студентів визначається робочими програмами навчальних курсів.

Голова експертної комісії

проф. І.Я. Павленко

Невід'ємною складовою фахової підготовки в педагогічному ЗВО є виробнича практика. Проведення практик в університеті здійснюється відповідно до Положення про проведення практики студентів БДПУ, введеного в дію наказом № 198 від 26.12.2013 р. На кафедрах створено наскрізні системи практики та відповідну наскрізну програму для освітнього ступеня «бакалавр», «магістр», які забезпечують безперервність та послідовність практичної підготовки майбутніх фахівців-філологів. Усі етапи проведення практик знаходяться під контролем кафедр і керуються викладачами.

Важливе значення для професійної підготовки фахівців має цілеспрямована науково-дослідна робота. Для цього навчальним планом передбачено написання курсових і магістерських робіт. Навчання студентів за освітнім ступенем «магістр» завершується підсумковою атестацією – захистом кваліфікаційної магістерської роботи та комплексним кваліфікаційним екзаменом зі спеціалізації.

У Бердянському державному педагогічному університеті функціонує система забезпечення і контролю якості освітніх послуг, яка викладена в Положенні про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти БДПУ (затверджено рішенням вченої ради БДПУ від 27.08.2015 р., протокол №1; введено в дію наказом БДПУ від 31.08.2015 р. №115). На вченій раді університету та ректораті не рідше одного разу на півріччя розглядаються питання про якість освітнього процесу в БДПУ, окремих факультетів, кафедр.

Система контролю знань студентів, яка спрямована на подальше вдосконалення освітнього процесу, перебуває у центрі постійної уваги методичної та вченої рад факультету філології та соціальних комунікацій. Це дає можливість отримати інформацію про результати навчально-пізнавальної діяльності студентів, їх успіхи та недоліки. Проведення поточного контролю рівня знань, умінь та навичок магістрантів, що навчаються за освітньо-професійною програмою Філологія зі спеціальності 035 Філологія, здійснюється в ході освітнього процесу шляхом проведення усного та письмового опитування, контрольних робіт, тестування тощо. Поточний контроль забезпечує зворотний зв'язок студент – викладач у процесі навчання. Цей контроль на рівні викладача проводиться під час усіх видів занять та є самооцінкою ефективності його праці. Завідувач кафедри і гарант освітньої програми контролюють хід освітнього процесу та виконання контрольних заходів. Поточний контроль на рівні деканату факультету філології та соціальних комунікацій здійснюється шляхом перевірки освітнього процесу, виконання планів проведення контрольних заходів, підсумкових контрольних робіт, виконання курсових робіт. Підсумки такого контролю обговорюють на засіданнях кафедр, методичній раді факультету та

Голова експертної комісії

проф. І.Я. Павленко

доповідають на засіданні вченої ради факультету. Ректорський контроль проводиться за розробленими кафедрою ректорськими контрольними роботами (РКР) з відповідних дисциплін. Керівництво організацією та проведенням ректорського контролю покладається на проректорів, навчальний відділ. Навчально-методичне забезпечення ректорського контролю покладається на відповідні кафедри та навчальний відділ.

Згідно з Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», Положенням про організацію освітнього процесу в Бердянському державному педагогічному університеті (затверджено рішенням вченої ради БДПУ від 25.06.2015 р., протокол №13; введено в дію наказом БДПУ від 31.08.2015 р. №115), для проведення підсумкової атестації випускників створюється екзаменаційна комісія. Робота комісії регулюється Положенням про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії в Бердянському державному педагогічному університеті (затверджено вченою радою університету 26.02.2015 р., протокол №8; введено в дію наказом БДПУ від 27.02.2015 р. №37). Програми комплексного кваліфікаційного іспиту, білети, тестові завдання розробляються обговорюються та затверджуються на засіданні кафедри. Кафедри проводять передзахисти магістерських робіт, для допуску їх до захисту, зважаючи на апробацію результатів дослідження.

Висновок

Проведений аналіз навчально-методичного та програмового забезпечення освітнього процесу, організації освітнього процесу за освітньо-професійною програмою Філологія зі спеціальності 035 Філологія показав, що вони відповідають акредитаційним вимогам.

5. Кадрове забезпечення освітнього процесу

Кадровий потенціал Бердянського державного педагогічного університету дозволяє проводити підготовку здобувачів вищої освіти на високому рівні.

Підготовку магістрантів за освітньо-професійною програмою Філологія здійснюють викладачі кафедр Бердянського державного педагогічного університету. Усі мають наукові ступені і звання: 11 осіб – доктори наук, професори; 12 – кандидати наук, доценти. Усі викладачі працюють на постійній основі та на засадах внутрішнього сумісництва. Викладачі мають понад 10 років науково-педагогічного стажу у ЗВО. Середній вік 51 рік. Науково-педагогічна кваліфікація всіх викладачів (100 %) відповідає змісту навчальних дисциплін, які вони викладають.

Випусковими кафедрами з підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою Філологія зі спеціальності 035 Філологія є кафедри української мови та славістики, кафедри української літератури та

Голова експертної комісії

проф. І.Я. Павленко

компаративістики, зарубіжної літератури та теорії літератури факультету філології та соціальних комунікацій. Для спеціалізації «Українська мова та література», – кафедра української мови та славістики, кафедра української літератури та компаративістики, для спеціалізації «Слов'янські мови та літератури (російська)» – кафедри української мови та славістики, кафедра зарубіжної літератури та теорії літератури.

Кафедру української мови та славістики очолює доктор педагогічних наук, доцент М.М.Греб. На сьогодні на кафедрі української мови та славістики працюють 14 викладачів, із них 2 доктори педагогічних наук (В.Ф. Загороднова, М.М. Греб), 10 кандидатів філологічних наук, доцентів (Г.Л. Вусик, С.М. Глазова, С.І. Корнієнко, О.А. Крижко, В.М. Ліпич, Т.І. Нікішина, Е.В. Олійник, Н.В. Павлик, О.Б. Червенко, В.О. Юносова) та 2 кандидати педагогічних наук, доценти (Л.О. Алексєєва, В.А. Нищета), старший лаборант (К.Ю. Комісаренко). Крім того, Н.В. Єрмак навчається в аспірантурі Бердянського державного педагогічного університету, а Н. В. Рула є здобувачем кафедри. Працюють над докторськими дисертаціями викладачі: О.А. Крижко («Типи зоонімних терміносистем у сучасному українському дискурсі»), В.О. Юносова («Динамічні процеси у морфології сучасної української мови»), В.А. Нищета («Методика формування риторичної компетентності учнів основної школи в процесі навчання української мови»). Кафедра української мови та славістики працює над комплексною темою «Мовні одиниці та методика їх вивчення в загальноосвітніх навчальних закладах», що знайшло відображення в колективній монографії «Мовні одиниці в газетному дискурсі початку ХХІ сторіччя». Індивідуальні наукові зацікавлення викладачів кафедр спрямовані на вивчення актуальних проблем сучасного мовознавства та лінгводидактики.

Сьогодні на кафедрі української літератури та компаративістики працюють 5 викладачів, які всі мають наукові ступені та вчені звання. У складі кафедри: 3 доктори наук, професори (Н.П. Анісімова, О.П. Новик, О.Д. Харлан), 2 кандидати наук, доценти (М.М. Богданова, В.М. Школа). Усі викладачі кафедри мають фахову освіту. Теми дисертацій та наукових публікацій відповідають фаху. Середній вік викладачів кафедри 51 рік. Очолює кафедру доктор філологічних наук, професор Ольга Петрівна Новик. Наразі викладачі працюють над темою «Поетика української літератури в контексті художньо-естетичних епох».

Кафедру зарубіжної літератури та компаративістики очолює доктор філологічних наук, професор Зарва Вікторія Анатоліївна. Сьогодні на кафедрі працюють 3 докторів філологічних наук, професори (В.А. Зарва, С.О. Філоненко, О.П. Колінько), 4 кандидати філологічних наук, доценти (І. Е. Співак, Г. О. Александрова, Г.І. Табакова, І.О. Давиденко). Доцент О.В. Боговін навчається в докторантурі Бердянського державного

Голова експертної комісії

проф. І.Я. Павленко

педагогічного університету. Викладач кафедри І.О. Давиденко захистив кандидатську дисертацію. Викладачі кафедри постійно підвищують свій науково-педагогічний рівень. Так, за період 2013-2018 рік стажування пройшли доценти І.Е.Співак, Г.О.Александрова, Г.І. Табакова (м. Київ). Професор В.А. Зарва, доценти І.Е. Співак та І.О. Давиденко пройшли стажування в Інституті славістики Академії наук (м. Варшава, Польща) з теми «Дискурс інтермедіальності слов'янських літератур початку ХХІ століття» (17–20 січня 2018 року). Викладачі кафедри зарубіжної літератури та теорії літератури працюють над комплексною темою «Класика, белетристика, актуальна література: питання історії та теорії» (2015–2020 рр.).

Рішенням Атестаційної колегії Міністерства освіти і науки України (наказ № 515 від 16.05.2016 Міністерства освіти і науки України) утворено спеціалізовану вчену раду К 18.092.02 у Бердянському державному педагогічному університеті з правом прийняття до розгляду та проведення захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук зі спеціальностей 10.01.01 – українська література; 10.01.05 – порівняльне літературознавство. Очолює раду професор В.А. Зарва. До складу увійшли також професори Н.П. Анісімова, О.П. Новик, О.П. Колінько, О.Д. Харлан, С.О. Філоненко (заступник голови ради), доценти Г.О. Александрова (учений секретар ради), М.М. Богданова, В.М. Школа.

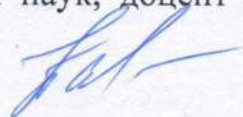
Викладачі кафедр української літератури та компаративістики, і кафедри зарубіжної літератури і теорії літератури впродовж трьох років (з 2015 по 2017 роки) організовували II тур Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з природничих, технічних і гуманітарних наук в галузі «Гендерні дослідження». Очолювала галузеву комісію професор С.О. Філоненко, до складу журі Конкурсу входили професори О.П. Новик, О.Д. Харлан, доцент І. Е. Співак.

Експертна комісія перевірила накази з кадрових питань та основної діяльності, оригінали трудових книжок, дипломи про вищу освіту, атестати доцентів, професорів, дипломи кандидатів наук, докторів наук та свідоцтва про підвищення кваліфікації. Зауважень немає. За останні 5 років усі викладачі випускових кафедр підвищили свою кваліфікацію.

Університет сьогодні – це багатогалузевий заклад вищої освіти 4 рівня акредитації, в якому функціонують 6 факультетів, аспірантура й докторантура, 24 кафедри, на яких працюють 250 викладачів, зокрема 36 докторів наук, професорів і 172 кандидати наук, доценти. Укомплектованість штатними викладачами та співробітниками становить 94,59%.

Кафедру української мови та славістики, яка утворена у вересні 2017 р. в результаті реорганізації кафедр української мови та методики викладання фахових дисциплін і кафедри загального мовознавства та слов'янської філології, очолює доктор педагогічних наук, доцент М.М. Греб. У 2017 р.

Голова експертної комісії

проф. І.Я. Павленко

вона захистила докторську дисертацію «Теоретико-методичні засади навчання лексикології та фразеології майбутніх учителів початкових класів» (науковий консультант – д. пед. н., професор С. О. Караман) зі спеціальності 13.00.02 – теорія та методика навчання (українська мова). Неодноразово нагороджена грамотами ректора університету, Запорізької державної адміністрації, Міністерства освіти і науки України (2005 р.), нагрудним знаком «Відмінник освіти України» (2011 р.), медаллю «За вагомий внесок у розвиток міста Бердянськ» (2014 р.), нагрудним знаком «Василь Сухомлинський» (2015 р.). Автор понад 100 публікацій, зокрема, числі 2 одноосібних монографій, 3 навчально-методичних посібників, співавтор 4 колективних монографій (2 з яких видано за кордоном). М.М.Греб бере участь наукових конференціях, є членом редакційної колегії журналу «Українська мова і література в школах України», «Modern European Researches» (Австрія), членом експертної комісії «Про проведення конкурсного відбору проектів підручників для 5 та 10 класів закладів загальної середньої освіти» (наказ Міністерства освіти і науки України від 21.02.2018 р. № 176).

Щороку кафедра української мови та славістики організовує проведення Міжнародної наукової конференції молодих учених «Мова і соціум: етнокультурний аспект», Міжнародного науково-методичного семінару з болгарської мови, літератури, культури та історії; у 2016, 2017 роках – Всеукраїнської заочної науково-практичної студентської конференції «Українська мова на порубіжжі XX–XXI сторіччя: мовознавчий та лінгводидактичний аспекти»; у 2013 році – Міжнародної наукової конференції «Мова–література–культура в контексті національних взаємозв'язків».

Кафедри української літератури та компаративістики і зарубіжної літератури та теорії літератури Бердянського державного педагогічного університету створено після реорганізації кафедри української та зарубіжної літератури «у зв'язку з виробничою необхідністю, з метою якісної підготовки висококваліфікованих фахівців у галузі «філологія», які поєднують у собі професійні знання, ділові якості та здатності розв'язувати проблеми сучасної науки і практики з високою культурою та громадянською свідомістю» (з наказу № 35 від 01.02.2010 р. «Про реорганізацію кафедри української та зарубіжної літератури»).

Викладачі кафедр керують написанням кандидатських і докторських дисертацій зі спеціальностей 10.01.01 – українська література; 10.01.05 – порівняльне літературознавство; 10.01.06 – теорія літератури, рецензують автореферати та виступають офіційними опонентами на захисті кандидатських і докторських дисертацій. Рішенням Атестаційної колегії Міністерства освіти і науки України (наказ № 515 від 16.05.2016 Міністерства

Голова експертної комісії

проф. І.Я. Павленко

освіти і науки України) утворено спеціалізовану вчену раду К 18.092.02 у Бердянському державному педагогічному університеті з правом прийняття до розгляду та проведення захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук за спеціальностями 10.01.01 – українська література; 10.01.05 – порівняльне літературознавство. Очолює раду професор В.А. Зарва. До складу ввійшли також професори Н.П. Анісімова, О.П. Новик, О.П. Колінько, О.Д. Харлан, С.О. Філоненко (заступник голови ради), доценти Г.О. Александрова (учений секретар ради), М.М. Богданова, В.М. Школа.

Викладачі кафедр української літератури та компаративістики, кафедри зарубіжної літератури і теорії літератури впродовж трьох років (з 2015 по 2017 роки) організовували II тур Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з природничих, технічних і гуманітарних наук в галузі «Гендерні дослідження». Очолювала галузеву комісію професор С.О.Філоненко, до складу журі Конкурсу входили професори О.П. Новик, О.Д. Харлан, доцент І. Е. Співак.

У період з 2013 по 2018 р.р. у кадровому складі кафедри української літератури та компаративістики відбулися значні якісні зміни. Двоє викладачів отримали вчене звання професора: Н.П. Анісімова та О.П. Новик. Робота з підвищення науково-педагогічного рівня викладачів кафедри продовжується. Закінчує роботу над докторською дисертацією доцент В.М. Школа (тема: «Фольклоризм української драматургії 1920-1930-х років»), вийшла друком монографія: Школа В. До прихованих джерел: фольклоризм творів українських драматургів 20-30-х років ХХ століття: монографія. – Бердянськ, 2017. – 367 с. Працює над темою докторського дослідження М.М. Богданова (тема: «Формування ціннісних орієнтацій майбутніх вчителів-словесників у процесі професійної підготовки»). Захищено кандидатські дисертації під керівництвом О.П. Новик (Ю.С. Регуш, тема «Романтичні тенденції в поезії Якова Щоголева» 2014, Т.В. Хорольська, тема «Поетика художньої прози Івана Білика», 2017; К.Ю. Комісаренко, тема «Фантастична проза братів Аркадія і Бориса Стругацьких та Олеся Бердника: порівняльна типологія та поетика», 2016), під керівництвом Н.П. Анісімової (Л.С. Ачкан, тема «Поетика лірики Наталки Білоцерківець»). При кафедрі навчаються в аспірантурі 4 особи та в докторантурі, – троє. Кафедра має значний науковий потенціал, кожні п'ять років розробляє комплексну тему з актуальних проблем літературознавства. Наразі викладачі працюють над темою «Поетика української літератури в контексті художньо-естетичних епох». Результати цієї роботи відтворюються у численних публікаціях, виступах на наукових та науково-практичних конференціях.

З 30 червня по 14 липня 2013 року в місті Бердянськ (Запорізька обл., Україна) на базі Інституту філології та соціальних комунікацій Бердянського

Голова експертної комісії

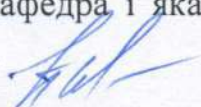
проф. І.Я. Павленко

державного педагогічного університету відбулася перша літня наукова школа «Порівняльні студії в літературознавстві: імагологічний аспект», організаторами виступила кафедра української літератури та компаративістики. У рамках школи були проведені лекції, практичні заняття та консультації з теорії літератури, методологічних підходів та методик аналізу художнього тексту, з історії літератури (західної, української, російської) XX століття, з порівняльного літературознавства (зарубіжна/українська; українська/російська; західноєвропейська/російська). Окремий блок програми присвячено питанням імагології: методологія і провідні концепції сучасної імагології; національна ідентичність і стереотипи; слов'янська ментальність у літературі; мультикультуралізм у літературному вимірі; імагологія і проблеми перекладу.

За останні роки викладачами кафедри були видані: колективна монографія: Жанр і стиль: еволюція і літературознавча проекція : колективна монографія / [за заг. редакцією О.П. Новик]. – Бердянськ: Ф – ОП Ткачук О.В., 2016. (Рекомендовано Вченою радою Бердянського державного педагогічного університету протокол №7 від 24 грудня 2015 р.); одноосібні монографії (Ю.С. Регущ, В.М. Школа), навчальні посібники для ЗВО (О.П. Новик, О.Д. Харлан, С.С. Журавльова).

Викладачі кафедр щорічно публікують статті у фахових виданнях. За останні п'ять років надруковано понад 300 статей у фахових журналах, а також збірниках наукових праць академічних установ та вищих навчальних закладів України та зарубіжжя (Польща, Німеччина, Мексика, Вірменія, Грузія). Кафедра співпрацює з кафедрами України та зарубіжжя, зокрема Опольським університетом (Польща), Варшавським університетом, Гомельським університетом (Білорусь). За результатами співробітництва було видано збірники наукових статей. Викладачі кафедри проводять активну науково-методичну роботу з фахівцями філологічної освіти міста. Регулярно проводяться регіональні науково-практичні методичні семінари разом з методоб'єднанням вчителів міста «Актуальні тенденції викладання української літератури». Кафедра приділяє велику увагу підвищенню кваліфікації професорсько-викладацького складу. За останні 5 років усі викладачі пройшли підвищення кваліфікації. Викладачі кафедри беруть активну участь у всеукраїнських та міжнародних наукових і науково-практичних конференціях, відвідують різноманітні освітні форуми, тренінги та майстер-класи. Значну роль також відіграють науковий та методичний семінари. Активно здійснюється взаємовідвідування лекцій, практичних занять, результати яких обговорюються на засіданнях кафедри з метою підвищення якості викладання, вдосконалення освітнього процесу, оптимізації навчально-пізнавальної діяльності студентів. Про якість фахової підготовки, яку забезпечує випускова кафедра і яка є вагомим показником

Голова експертної комісії

проф. І.Я. Павленко

якісного рівня самої кафедри, свідчать досягнення студентів у Всеукраїнських конкурсах наукових робіт та фахових олімпіадах. Розвиток кадрового професорсько-викладацького потенціалу кафедри може бути визначений як стабільний, динамічний, що дозволяє спрогнозувати постійне зростання кадрів вищої кваліфікації.

Кафедру зарубіжної літератури та компаративістики очолює доктор філологічних наук, професор Зарва Вікторія Анатоліївна – Заслужений працівник освіти України, дійсний член (академік) Української академії наук, член Національної спілки журналістів України, член Міжнародної асоціації президентів університетів (IAUP), член Міжнародної асоціації компаративістів, член Міжнародної академії гуманізації освіти, член спеціалізованої вченої ради Київського національного університету імені Тараса Шевченка (Д 26.001.39) та голова спеціалізованої вченої ради (К 18.092.02) у Бердянському державному педагогічному університеті (з 2015 р.). Проф. В.А. Зарва була членом спеціалізованої вченої ради К.08.051.12 Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара, членом експертної ради з питань проведення експертизи дисертаційних робіт філологічних наук та соціальних комунікацій (наказ від 27.01.2014 №78), членом Науково-методичної комісії Міністерства освіти і науки України з журналістики, членом робочої групи з організації та проведення педагогічного експерименту щодо підготовки педагогічних працівників за інноваційними технологіями (затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 01.12.2009 р.). І. О. Давиденко захистив кандидатську дисертацію «Інтерпретація образу Публія Овідія Назона в польській, австрійській та українській літературах» зі спеціальності 10.01.05 – порівняльне літературознавство (2016, науковий керівник – доктор філологічних наук, професор В.А. Зарва). Під керівництвом проф. В.А. Зарви захищено докторську дисертацію О.О. Ніколової 25 травня 2018 р. на тему «Типологія псевдоморфних персонажів української та російської літератур кінця XVIII – І п. XIX ст. у контексті європейської традиції».

У період з 2014 – 2018 р.р. у кадровому складі кафедри відбулися якісні зміни: двоє викладачів – С.О. Філоненко та О.А. Колінько отримали вчене звання професора, Г.О. Табакова – звання доцента. Викладачі кафедри зарубіжної літератури та теорії літератури працюють над комплексною темою «Класика, белетристика, актуальна література: питання історії та теорії» (2015–2020 рр.). Результати досліджень із комплексної теми кафедри висвітлюються на всеукраїнських і міжнародних наукових конференціях, семінарах, симпозіумах як в Україні, так і в країнах ближнього та дальнього зарубіжжя, в українських і міжнародних наукових виданнях, зокрема й у фаховому збірнику наукових праць «Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Філологічні науки». Було створено

Голова експертної комісії

проф. І.Я. Павленко

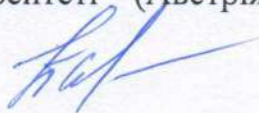
спільно з Інститутом літератури ім. Т.Г.Шевченка НАН України міжвузівський збірник наукових статей «Актуальні проблеми слов'янської філології. Лінгвістика і літературознавства», згодом включений до переліку наукових видань за дозволом ВАК України (Бюлетень ВАКу. – 2000. – №2. – С. 74), міжвузівський збірник наукових статей «Актуальні проблеми іноземної філології: лінгвістика та літературознавство», створеного спільно із Запорізьким національним університетом та включеного до переліку наукових видань за дозволом ВАК України (Бюлетень ВАК України. – 2011. – №2).

У співпраці з кафедрою української літератури та компаративістики щорічно проводяться міжнародні наукові конференції з актуальних проблем літературознавства («Від смішного до великого: феномен комічного в літературі та культурі», 2017 рік; «Мільйон історій: поетика пригод у літературі та медіа», 2016 рік; ««Над берегами вічної ріки»: темпоральний вимір літератури», 2015 рік; ««У тридев'ятому царстві»: феномен казки в літературі, фольклорі і медіа», 2014 рік; «Скарбниця розуму: інтелектуальний дискурс літератури», 2013 рік) та ін.

У лютому 2012 р. був заснований Центр гендерних досліджень БДПУ з метою наукового забезпечення розвитку гендерної теорії за допомогою створення та інтеграції нових навчальних програм з гендерних досліджень в академічне середовище України, а також проведення досліджень та створення умов для наукового обговорення гендерної теорії і гендерних проблем на пострадянському просторі та за його межами. До науково-викладацького складу Центру ввійшли викладачі кафедри зарубіжної літератури та теорії літератури, директором якого була доцент М.М. Варикаша (викладач кафедри до 2016 року). У рамках роботи Центру проводились міжнародні конференції з гендерної проблематики (зокрема, спільно з Мексикою), воркшопи, наукові читання, колоквиуми, міжнародні творчі та наукові конкурси, фотоконкурси, молодіжні акції, презентація літературно-критичного альманаху «Жінка крізь призму письма».

Протягом 2012–2014 рр. викладачі кафедри (д. філол. н., проф. В. А. Зарва, д. філол. н., проф. С. О. Філоненко, к. філол. н., доценти М. Варикаша, І.Е. Співак) брали активну участь у міжнародному проекті, до розробки якого входять українські та мексиканські вчені (Інститут соціальних і гуманітарних наук імені Альфонсо Велес Плієго, Центр дослідження гендерних проблем Заслуженого Автономного Університету Пуебли (Мексика)). Професори В.А. Зарва та С.О. Філоненко брали участь у заходах, що проводились у рамках проекту TEMPUS 4 «Підготовка педагогів та освітніх менеджерів до роботи з гетерогенними групами та організаціями», у якому наш університет брав участь із 2013 року, зокрема пройшли наукове стажування у Віденському університеті (Австрія) та університеті м.

Голова експертної комісії

проф. І.Я. Павленко

Гільдесгайм (Німеччина). У 2016 році проф. С.О. Філоненко прочитала курс «Сучасна українська масова література: жанр і канон» для магістрантів відділення україністики Українського Вільного Університету (м. Мюнхен, Федеральна земля Баварія, Німеччина).

Викладачі кафедр проходили стажування в Болгарії: м. Габрово (О.П. Колінько – 2015 р.), м. Софія (Е.В. Олійник, Н.В. Павлик, Г.Л. Вусик, Т.І. Нікішина, О.Б. Червенко – 2015 р., С.І. Корнієнко – 2017 р.) та ін., в Польщі: м. Варшава (В.А. Зарва, І.Е. Співак, І.О. Давиденко – 2018 р.).

У 2016 році проф. С.О. Філоненко прочитала курс «Сучасна українська масова література: жанр і канон» для магістрантів відділення україністики Українського Вільного Університету (м. Мюнхен, Федеральна земля Баварія, Німеччина). Курс складався з трьох змістових модулів і включав 24 години просемінарів і семінарів, було розглянуто сутність і специфіку масової літератури, категорії канону і жанру в ній, закономірності розвитку сучасної масової літератури, висвітлено місце масової літератури в літературному і культурному процесі, проблеми її становлення, розвитку і дослідження. Під час перебування в УВУ С.О. Філоненко відвідувала курси німецької та англійської мови, семінар «Євросоюз» у професора Івана Мигула. З 2013 року проф. С.О. Філоненко – член комісії Міжнародного літературного конкурсу романів, п'єс, кіносценаріїв, пісенної лірики та творів для дітей «Коронація слова», а в 2017 році – голова комісії (Подяка за найкраще наукове дослідження «Коронації слова», 2017 рік).

Висновок

Бердянський державний педагогічний університет та випускові кафедри мають розгалужені зв'язки з зарубіжними установами. Наукова робота кафедр забезпечує зростання наукового потенціалу та відповідає вимогам акредитації. Проведений аналіз кадрового складу випускових кафедр та кадрової політики університету дає підстави зробити висновок про повну відповідність кадрового складу викладачів та забезпечення високого рівня професійної підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою Філологія зі спеціальності 035 Філологія.

6. Матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу

Бердянський державний педагогічний університет має дев'ять навчальних корпусів, 3 гуртожитки загальною площею 12671,7 м², студентську їдальню на 120 місць, буфети. Загальна площа будівель – 39697,3 м², площа навчальних приміщень складає 19362,2 м².

В освітньому процесі використовуються як лекційні аудиторії, так і спеціалізовані кабінети та лабораторії, які оснащені аудіо та відеотехнікою. Площа навчально-лабораторних приміщень – 17426,5 м².

Голова експертної комісії

проф. І.Я. Павленко

Крім того, в університеті обладнано комп'ютерні аудиторії, які містять у середньому по 10-15 ПК, підключених до мережі Інтернет. Матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу обладнанням, навчальними приладами, інструментами та матеріалами здійснюється відповідно до вимог навчальних програм.

В університеті постійно приділяється увага зміцненню матеріально-технічної бази освітнього процесу, забезпеченню кафедр сучасним обладнанням, приладами, комп'ютерною технікою, розширенню мережі комп'ютерних класів, системи WiFi тощо.

Обладнано сучасні навчальні лабораторії радіо-, фото- і тележурналістики, редакцію газети «Університетське слово».

Усі будівлі та споруди, що використовуються в освітньому процесі, відповідають санітарним нормам і правилам, державним будівельним нормам України ДБН В2.2-3-97 «Будинки та споруди навчальних закладів», затвердженим наказом Держкоммістобудування України від 27.06.96 № 117. Територія навколо навчальних корпусів та гуртожитку має зелені насадження, газони, сквери, асфальтові доріжки та під'їзди.

Університет підтримує в належному стані системи опалення, електро- та водопостачання. З метою впровадження енергозберігаючих технологій поетапно проводиться установка металопластикових вікон, виконується своєчасно заміна (або ремонт) та перевірка лічильників тепла, води, електроенергії, використовуються енергозберігаючі лампи.

Продовжується робота з оновлення та розширення комп'ютерного парку, впроваджуються найсучасніші програмні системи та додатки, студенти мають можливість працювати в мережі Інтернет. В освітньому процесі використовується ліцензійне програмне забезпечення. Демонстраційні версії та програмне забезпечення фірми Microsoft встановлене згідно з програмою Microsoft Developer Network Academic Alliance. Загальна кількість комп'ютерів у Бердянському державному педагогічному університеті нараховує 438 одиниць. Створено необхідні умови для широкого використання сучасних інформаційних технологій і комп'ютерної техніки в освітньому та науковому процесах.

В університеті дбають про матеріальне забезпечення соціально побутових потреб студентів: іногородні студенти на 70% забезпечені гуртожитком. Варто зазначити, що для студентів створено належні умови для фізичного та духовного розвитку. Університет має дві спортивні зали, спортивні майданчики, наявність оснащення для проведення секції настільного тенісу, баскетболу, волейболу, міні-футболу, фітнесу, аеробіки, пауерліфтингу, важкої атлетики, армспорту, шахів, легкої атлетики, гімнастики. Для цього в 2017 р. було поновлене спортивне обладнання та інвентар.

Голова експертної комісії

проф. І.Я. Павленко

Завдяки співпраці з Народною республікою Болгарією на факультеті обладнали центр вивчення мов з мультимедійною дошкою, що позитивно вплинуло на поглиблення знань з мов, обладнання для кабінету для інтерактивного мовного навчання з іноземної мови кількістю 11 комп'ютерних комплексів, інтерактивна дошка, проектор та інші технічні й програмні додатки.

Висновок

Матеріально-технічна база, площа навчальних та службових приміщень, укомплектованість сучасною технікою забезпечує високий рівень освітнього процесу та відповідає державним вимогам акредитації та Ліцензійним вимогам.

6. Інформаційне забезпечення освітнього процесу

Сучасний розвиток науки вимагає інформатизації всіх ланок освітнього процесу. Насамперед це стосується процесів накопичення, обробки, зберігання та розповсюдження наукової інформації. У Бердянському державному педагогічному університеті створені необхідні умови для широкого використання сучасних інформаційних технологій і комп'ютерної техніки на всіх рівнях навчально-виховної, наукової та адміністративно-господарської діяльності.

Бібліотека БДПУ – це сучасний інформаційний центр, що забезпечує реалізацію потреб користувачів у одержанні найновішої інформації. В структурі університету 2 бібліотеки: бібліотека Бердянського державного педагогічного університету, загальна площа приміщень якої становить 772,3 м² та бібліотека Економіко-гуманітарного коледжу, загальна площа приміщень якого становить 96,6 м².

Обслуговування літературою студентів та професорсько-викладацького складу здійснюється 3-ма абонементами і читальним залом на 80 читацьких місць. Крім того, працюють спеціалізовані читальні зали на факультетах та кафедрах: суспільних дисциплін (22 місця), філологічних дисциплін (32 місця), дошкільної педагогіки та психології (25 місць), методики початкової освіти (32 місця), комп'ютерних технологій (20 місць). Число читачів за єдиною реєстраційною картотекою складає 49971 осіб, зокрема, студентів – 4612, викладачів – 245.

За 2017 рік на запити користувачів довідково-інформаційним відділом надано 7592 довідок, у тому числі 1669 тематичних.

Одним із головних завдань бібліотеки є формування фонду відповідно до профілю університету та інформаційних потреб усіх категорій користувачів. Комплектування фонду бібліотеки Бердянського державного педагогічного університету здійснюється відповідно до Положення про

Голова експертної комісії

проф. І.Я. Павленко

комплектування книжкового фонду бібліотек та згідно з профілем університету, навчальними планами та програмами факультетів і спеціальностей

Список фахових періодичних видань, які є в бібліотеці та читальних залах університету й використовуються для підготовки фахівців освітньо-професійної програми Філологія зі спеціальності 035 Філологія складає 18 видань.

Бібліографічне інформування здійснюється в режимі диференційованого обслуговування. Проводяться відкриті перегляди літератури, екскурсії, бібліотечні уроки, тощо. Постійно поповнюються бази даних бібліотечного фонду: електронний систематичний каталог та нові надходження, картотека періодичних видань, формується фонд електронних підручників. Функціонує програма «Політек-Софт».

Одним із пріоритетних напрямків розвитку освітньої діяльності в університеті є впровадження новітніх інформаційних технологій у освітній процес і його обслуговування. Головна мета полягає в ефективному використанні інноваційних процесів, тому для покращення та збільшення інформаційного забезпечення науковців та студентів, колектив університетської бібліотеки використовує всі сучасні інноваційні засоби. Наприклад, активно використовується бібліотечний веб-сайт, бо веб-сайти, як віртуальні джерела інформації, здатні вирішити всі проблеми, так як забезпечують доступ до розміщеної на ньому інформації у будь-яку годину, в будь-якому обсязі та з будь-якої точки земної кулі.

На сайті бібліотеки є багато корисних розділів: наприклад Електронний каталог, де можна знайти всю інформацію про наявність у фонді підручників та посібників. Також є Електронна бібліотека, яка складається з праць викладачів університету (навчальні посібники, монографії, статті), колекції рідкісних видань, бібліографічних рекомендаційних списків.

У 2017 році БДПУ одержав доступ до бази даних «Scopus».

У розділі Нових надходжень є інформація про нові книги, дисертації, періодичні видання тощо. Працює віртуально-довідкова служба, яка не тільки надає необхідну інформацію для працівників кафедр та студентів, але й інші послуги та сервіси, онлайн довідки.

Медіа-центр накопичує та систематизує електронні версії праць як викладачів БДПУ, так і інших закладів вищої освіти. Ведеться підготовка до викриття репозитарію електронних видань. Співробітниками бібліотеки проводяться семінари, конкурси, кінолекторії, квести, результатами яких є поширення інформації про можливості бібліотеки та популяризація читання як такого.

Працює Фонд рідкісної та цінної книги, в якому проводяться історичні дослідження, створюються колекції історичних пам'яток. Зараз в ньому

Голова експертної комісії

проф. І.Я. Павленко

зберігається близько тисячі раритетів.

Бібліотека зареєстрована у бібліотечній асоціації України, підтримує зв'язок з іншими національними бібліотеками.

Кафедра української літератури та компаративістики та кафедра зарубіжної літератури й теорії літератури разом із працівниками бібліотеки проводять тематичні кінолекторії, готують інформаційні довідки про видання з фонду рідкісних книг. Низка передач із серії передачі «Прочитай» телекомпанії «ЮГ», де взяли участь професори Ольга Харлан і Софія Філоненко, розміщено у вільному доступі. Читальна зала філологічних дисциплін постійно поповнюється новинками художньої та наукової літератури завдяки співпраці викладачів із видавництвами України та іншими навчальними закладами, проведенню конференцій, семінарів і виданню наукових збірників.

Висновок

Стан інформаційного забезпечення освітнього процесу цілком відповідає акредитаційним вимогам і дозволяє здійснювати підготовку фахівців за освітньо-професійною програмою Філологія зі спеціальності 035 Філологія.

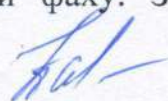
8. Якість підготовки випускників

Підготовка фахівців за освітньо-професійною програмою Філологія зі спеціальності 035 Філологія передбачає ґрунтовне засвоєння базових знань з навчальних дисциплін фахового циклу. Контингент магістрантів-філологів переважно сформований за рахунок випускників бакалаврату Бердянського державного педагогічного університету, але кожного року до магістратури вступають і випускники інших закладів вищої освіти. Освітня програма з філології поєднує традиції навчання магістрантів на спеціальностях «Українська мова і література» та «Мова мова і література (російська)», випускники яких працюють викладачами, вчителями, навчаються в аспірантурах, є кандидатами філологічних та педагогічних наук.

Виконання курсових, бакалаврських і магістерських робіт із дисциплін кафедр передбачає досягнення одночасно як навчальної, так і дослідницької мети, бо автор роботи, з одного боку, повинен продемонструвати повноту засвоєння навчального матеріалу, широту ознайомлення з літературою з певної проблеми, а з іншого – виявити вміння аналізувати конкретні мовні та літературні факти, узагальнювати їх і робити обґрунтовані та правильні висновки.

Магістерські роботи є суто лінгвістичними або літературознавчими, а бакалаврські містять теоретичну й методичну частини. Тематика магістерських робіт відповідає завданням відповідних навчальних дисциплін і пов'язана з практичними проблемами фаху. З наукової точки зору всі

Голова експертної комісії

проф. І.Я. Павленко

магістерські роботи за змістом та структурою відповідають вимогам до такого виду робіт: правильно визначаються мета, завдання дослідження, добираються методи дослідження, чітко формулюється актуальність, наукова та практична значущість магістерських робіт.

Про високий рівень підготовки магістрантів зі спеціальності 8.02030301 «Українська мова та література», та спеціальності 8.02030302 «Мова і література (російська)» свідчить і 100% працевлаштування випускників. Частина кращих випускників магістратури працевлаштована в Бердянському державному педагогічному університеті, у ЗВО міста Дніпропетровська, м. Києва. Микола Антошак є членом Співки письменників України. Вікторія Білоусова є завідувачем Розівського районного відділу освіти.

З метою здійснення акредитаційного аналізу у групах магістрантів, які навчаються за освітньо-професійною програмою Філологія, були проведені ККР з навчальних дисциплін: методологія філологічного дослідження, актуальні проблеми граматики мови, порівняльне літературознавство, методика викладання мови у вищій школі, методика викладання літератури у вищій школі. Аналіз результатів ККР свідчить про достатній рівень знань студентів, їх відповідність акредитаційним вимогам. Аналіз курсових робіт, комплексних контрольних робіт, магістерських робіт, порівняння отриманих даних із відповідним розділом звіту про самоаналіз свідчить, що інформація, подана у звіті, повністю відповідає реальному стану.

Висновок

Аналіз якісної характеристики підготовки фахівців свідчить про те, що підготовка магістрів ведеться на високому науково-методичному рівні, якість підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою Філологія зі спеціальності 035 Філологія в Бердянському державному педагогічному університеті відповідає державним вимогам акредитації.

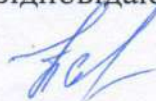
9. Перелік зауважень контролюючих органів та заходи з їх усунення

Зауважень та приписів контролюючих органів, що здійснюють контроль за дотриманням ліцензійних умов, а також скарг юридичних та фізичних осіб щодо освітньої діяльності ЗВО з освітньо-професійної програми Філологія **не було**.

10. Загальні висновки та пропозиції експертної комісії

На підставі поданих на акредитацію матеріалів факультету філології та соціальних комунікацій Бердянського державного педагогічного університету та перевірки результатів діяльності на місці експертна комісія дійшла висновку, що стан документації, кадровий потенціал, рівень матеріально-технічної бази, навчально-методичного й інформаційного забезпечення, якість підготовки здобувачів вищої освіти відповідають установленим вимогам і

Голова експертної комісії

проф. І.Я. Павленко

критеріям щодо акредитації освітньо-професійної програми Філологія зі спеціальності 035 Філологія за другим (магістерським) рівнем вищої освіти.

Для покращення підготовки фахівців освітньо-професійної програми Філологія зі спеціальності 035 Філологія за другим (магістерським) рівнем вищої освіти експертна комісія пропонує:

1. Активізувати наукову діяльність викладачів апробацією у виданнях, що входять до наукометричних баз даних.
2. Рекомендувати долучати до пакету документів для захисту магістерських робіт Декларацію про академічну доброчесність.
3. Подавати заявки на отримання грантів для підтримки наукової та освітньої діяльності.

З огляду на висловлене, експертна комісія вважає за можливе акредитувати в Бердянському державному педагогічному університеті освітньо-професійну програму Філологія зі спеціальності 035 Філологія за другим (магістерським) рівнем вищої освіти галузі 03 Гуманітарні науки.

ГОЛОВА ЕКСПЕРТНОЇ КОМІСІЇ

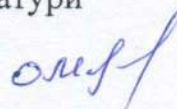
Доктор філологічних наук, професор,
завідувач кафедри слов'янської філології
Запорізького національного університету

І.Я. Павленко

ЧЛЕН ЕКСПЕРТНОЇ КОМІСІЇ

Доктор філологічних наук, професор,
завідувач кафедри історія української літератури
Харківського національного
університету ім.В.Н. Каразіна

О.Ю. Матушек

*З експертними висновками ознайомлений
15 червня 2018 року*

Ректор Бердянського державного
педагогічного університету

проф. І.Т. Богданов

Голова експертної комісії

проф. І.Я. Павленко

ПОРІВНЯЛЬНА ТАБЛИЦЯ

відповідності освітньої діяльності
Бердянського державного педагогічного університету
за освітньо-професійною програмою Філологія
зі спеціальності 035 Філологія
критеріям і вимогам до акредитації
з підготовки фахівців освітнього ступеня – магістр

№ з/п	Назва показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
1	2	3	4	5
1.	Загальні вимоги			
1.1	Концепція діяльності за заявленим напрямом (спеціальністю), погоджена з Запорізькою обласною державною адміністрацією	+	+	відповідає
1.2.	Заявлений ліцензований обсяг (денна форма навчання/заочна форма навчання)	75/75	21/45	відповідає
2.	Кадрове забезпечення підготовки фахівців заявленої спеціальності			
2.1	Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин соціально-гуманітарного циклу дисциплін навчального плану спеціальності (% від кількості годин)	95	100	відповідає нормативу +5
	у тому числі які працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи	50	100	відповідає нормативу +50
2.2.	Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин циклу дисциплін загальної підготовки навчального плану спеціальності (% від кількості годин) (за винятком військових навчальних дисциплін)	95	100	відповідає нормативу +5
	у тому числі які працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи	50	100	відповідає нормативу +50
	з них: докторів наук або професорів (при розрахунку частки докторів наук або професорів дозволяється прирівнювати двох кандидатів наук, доцентів, які мають стаж безперервної науково-педагогічної роботи в даному	40	75	відповідає нормативу +35

Голова експертної комісії

проф. І.Я. Павленко

	навчальному закладі не менше 10 років, а також є авторами (співавторами) підручників, навчальних посібників з грифом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України або монографій, до одного доктора наук або професора)			
2.3.	Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин професійних дисциплін навчального плану спеціальності (% від кількості годин)	95	100	відповідає нормативу +5
	у тому числі які працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи	50	100	відповідає нормативу +50
	з них: докторів наук або професорів (при розрахунку частки докторів наук або професорів дозволяється прирівнювати двох кандидатів наук, доцентів, які мають стаж безперервної науково-педагогічної роботи в даному навчальному закладі не менше 10 років, а також є авторами (співавторами) підручників, навчальних посібників з грифом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України або монографій, до одного доктора наук або професора)	40	83	відповідає нормативу +43
2.4.	Частка педагогічних працівників вищої категорії, які викладають лекційні години дисциплін навчального плану спеціальності (% від кількості годин)	—	—	відповідає нормативу
2.5	Наявність кафедри (циклової комісії) з фундаментальної підготовки	+	+	відповідає нормативу
2.6	Наявність кафедри зі спеціальної (фахової) підготовки, яку очолює фахівець відповідної науково-педагогічної спеціальності	+	+	відповідає нормативу
	доктор філологічних наук, професор	+	+	відповідає нормативу
3.	Матеріально-технічна база			
3.1	Забезпеченість лабораторіями, полігонами, обладнанням, устаткуванням, необхідним для виконання навчальних програм (у % від потреби)	100	100	відповідає нормативу
3.2	Забезпеченість студентів гуртожитком (у % від потреби)	70	70	відповідає нормативу

Голова експертної комісії

проф. І.Я. Павленко

3.3	Кількість робочих комп'ютерних місць на 100 студентів (крім спеціальностей, які належать до галузей знань 0102 «Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини» і 0202 «Мистецтво», крім спеціальності «Дизайн»)	12	14	відповідає нормативу +2
3.4	Кількість робочих комп'ютерних місць на 100 студентів (для спеціальностей, які належать до галузей знань 0102 «Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини» і 0202 «Мистецтво», крім спеціальності «Дизайн»)	—	—	відповідає нормативу
3.5	Наявність пунктів харчування	+	+	відповідає нормативу
3.6	Наявність спортивного залу	+	+	відповідає нормативу
3.7	Наявність стадіону або спортивного майданчика	+	+	відповідає нормативу
3.8	Наявність медичного пункту	+	+	відповідає нормативу
4.	Навчально-методичне забезпечення			
4.1	Наявність освітньо-кваліфікаційної характеристики фахівця (у тому числі варіативної компоненти)	+	+	відповідає нормативу
4.2	Наявність освітньо-професійної програми підготовки фахівця (у тому числі варіативної компоненти)	+	+	відповідає нормативу
4.3	Наявність навчального плану, затвердженого в установленому порядку	+	+	відповідає нормативу
4.4	Наявність навчально-методичного забезпечення для кожної навчальної дисципліни навчального плану (% від потреби):			
4.4.1	Навчальних і робочих навчальних програм дисциплін	100	100	відповідає нормативу
4.4.2	Планів семінарських, практичних занять, завдань для лабораторних робіт (% від потреби)	100	100	відповідає нормативу
4.4.3	Методичних вказівок і тематик контрольних, курсових робіт (проектів)	100	100	відповідає нормативу
4.5	Наявність пакетів контрольних завдань для перевірки знань з дисциплін соціально-гуманітарної та фахової підготовки (% від потреби)	100	100	відповідає нормативу
4.6	Забезпеченість програмами всіх видів практик (% від потреби)	100	100	відповідає нормативу
4.7	Наявність методичних указівок щодо виконання дипломних робіт	+	+	відповідає нормативу

Голова експертної комісії

проф. І.Я. Павленко

	(проектів), державних екзаменів			
4.8	Дидактичне забезпечення самостійної роботи студентів (у тому числі з використанням інформаційних технологій) (% від потреби)	100	100	відповідає нормативу
4.9	Наявність критеріїв оцінювання знань і вмінь студентів	+	+	відповідає нормативу
5.	Інформаційне забезпечення			
5.1	Забезпеченість студентів підручниками, навчальними посібниками, що містяться у власній бібліотеці (% від потреби)	100	100	відповідає нормативу
5.2	Співвідношення посадкових місць у власних читальних залах до загального контингенту студентів (% від потреби)	5	5	відповідає нормативу +5
5.3	Забезпеченість читальних залів фаховими періодичними виданнями	5	18	відповідає нормативу +1
5.4	Можливість доступу викладачів і студентів до Інтернету як джерела інформації: наявність обладнаних лабораторій наявність каналів доступу	 + +	 + +	 відповідає відповідає
6. Якісні характеристики підготовки фахівців різних освітньо-кваліфікаційних рівнів				
6.1.	Умови забезпечення державної гарантії якості вищої освіти			
6.1.1.	Виконання навчального плану за показниками: перелік навчальних дисциплін, години, форми контролю, %	100	100	відповідає нормативу
6.1.2	Підвищення кваліфікації викладачів постійного складу за останні 5 років, %	100	100	відповідає нормативу
6.1.3	Чисельність науково-педагогічних (педагогічних) працівників, що обслуговують спеціальність і працюють у навчальному закладі за основним місцем роботи, які займаються вдосконаленням навчально-методичного забезпечення, науковими дослідженнями, підготовкою підручників та навчальних посібників, %	100	100	відповідає нормативу
6.2.	Результати освітньої діяльності (рівень підготовки фахівців), не менше %			
6.2.1	Рівень знань студентів з загальної підготовки:			
6.2.1.1	Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	відповідає нормативу +10

Голова експертної комісії

проф. І.Я. Павленко

6.2.1.2.	Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	61	відповідає нормативу +11
6.2.2.	Рівень знань студентів з професійної підготовки:			
6.2.2.1.	Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	відповідає нормативу +10
6.2.2.2.	Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	53	відповідає нормативу +3
6.3.	Організація наукової роботи			
6.3.1	Наявність у структурі навчального закладу наукових підрозділів	+	+	відповідає нормативу
6.3.2	Участь студентів у науковій роботі (наукова робота на кафедрах та в лабораторіях, участь в наукових конференціях, конкурсах, виставках, профільних олімпіадах тощо)	+	+	відповідає нормативу

ГОЛОВА ЕКСПЕРТНОЇ КОМІСІЇ

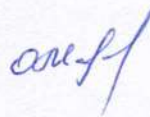
Доктор філологічних наук, професор,
завідувач кафедри слов'янської філології
Запорізького національного університету

І.Я. Павленко

ЧЛЕН ЕКСПЕРТНОЇ КОМІСІЇ

Доктор філологічних наук, професор,
завідувач кафедри історія української літератури
Харківського національного
університету ім. В.Н. Каразіна

О.Ю. Матушек

З експертними висновками ознайомлений
15 червня 2018 року

Ректор Бердянського державного
педагогічного університету

проф. І.Т. Богданов

Голова експертної комісії

проф. І.Я. Павленко

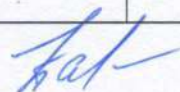
ЗВЕДЕНІ ВІДОМОСТІ

про дотримання ліцензійних умов у сфері вищої освіти

Порівняльна таблиця дотримання кадрових і технологічних вимог щодо матеріально-технічного, навчально-методичного та інформаційного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти
підготовки магістрів за освітньою програмою Філологія
зі спеціальності 035 Філологія
у Бердянському державному педагогічному університеті

Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)*	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
1	2	3	4
КАДРОВІ ВИМОГИ щодо забезпечення провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти			
1. Наявність у закладі освіти підрозділу чи кафедри, відповідальних за підготовку здобувачів вищої освіти	+	+	відповідає нормативу
2. Наявність у складі підрозділу чи кафедри, відповідальних за підготовку здобувачів вищої освіти, тимчасової робочої групи (проектної групи) з науково-педагогічних працівників, на яку покладено відповідальність за підготовку здобувачів вищої освіти за певною спеціальністю	три особи, що мають науковий ступінь та вчене звання, з них один доктор наук або професор	+(7 осіб з науковим ступенем, з них 4 доктори наук, професори)	відповідає нормативу
3. Наявність у керівника проектної групи (гаранта освітньої програми):			
1) наукового ступеня та/або вченого звання за відповідною або спорідненою спеціальністю	+	+	відповідає нормативу
2) стажу науково-педагогічної та/або наукової роботи не менш як 10 років (до 6 вересня 2019 р. для початкового рівня з урахуванням стажу педагогічної роботи)	+	+	відповідає нормативу
4. Проведення лекцій з навчальних дисциплін науково-педагогічними (науковими) працівниками відповідної спеціальності за основним місцем роботи (мінімальний відсоток визначеної навчальним планом кількості годин):			

Голова експертної комісії

проф. І.Я. Павленко

1) які мають науковий ступінь та/або вчене звання (до 6 вересня 2019 р. для початкового рівня з урахуванням педагогічних працівників, які мають вищу категорію)	50	100	відповідає нормативу (+50)
2) які мають науковий ступінь доктора наук або вчене звання професора	25	68	відповідає нормативу (+43)
5. Проведення лекцій з навчальних дисциплін, що забезпечують формування професійних компетентностей, науково-педагогічними (науковими) працівниками, які є визнаними професіоналами з досвідом роботи за фахом (мінімальний відсоток визначеної навчальним планом кількості годин):			
1) дослідницької, управлінської, інноваційної або творчої роботи за фахом	15	38	відповідає нормативу (+ 23)
6. Проведення лекцій, практичних, семінарських та лабораторних занять, здійснення наукового керівництва курсовими, дипломними роботами (проектами), дисертаційними дослідженнями науково-педагогічними (науковими) працівниками, рівень наукової та професійної активності кожного з яких засвідчується виконанням за останні п'ять років не менше трьох умов, зазначених у пункті 5 приміток	підпункти 1—16 пункту 5 приміток	100	відповідає нормативу
7. Наявність випускової кафедри із спеціальної (фахової) підготовки, яку очолює фахівець відповідної або спорідненої науково-педагогічної спеціальності:			
1) з науковим ступенем та вченим званням	+	+	відповідає нормативу
8. Наявність трудових договорів (контрактів) з усіма науково-педагогічними працівниками та/або наказів про прийняття їх на роботу	+	+	відповідає нормативу

Голова експертної комісії

проф. І.Я. Павленко

ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ щодо матеріально-технічного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти			
1. Забезпеченість приміщеннями для проведення навчальних занять та контрольних заходів (кв. метрів на одну особу для фактичного контингенту студентів та заявленого обсягу з урахуванням навчання за змінами)	2,4	3,8	відповідає нормативу (+1,4)
2. Забезпеченість мультимедійним обладнанням для одночасного використання в навчальних аудиторіях (мінімальний відсоток кількості аудиторій)	30	30	відповідає нормативу
3. Наявність соціально-побутової інфраструктури:			
1) бібліотеки, у тому числі читального залу	+	+	відповідає нормативу
2) пунктів харчування	+	+	відповідає нормативу
3) актового чи концертного залу	+	+	відповідає нормативу
4) спортивного залу	+	+	відповідає нормативу
5) стадіону та/або спортивних майданчиків	+	+	відповідає нормативу
6) медичного пункту	+	+	відповідає нормативу
4. Забезпеченість здобувачів вищої освіти гуртожитком (мінімальний відсоток потреби)	70	70	відповідає нормативу
5. Забезпеченість комп'ютерними робочими місцями, лабораторіями, полігонами, обладнанням, устаткуванням, необхідними для виконання навчальних планів	+	+	відповідає нормативу
ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ щодо навчально-методичного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти			
1. Наявність опису освітньої програми	+	+	відповідає нормативу
2. Наявність навчального плану та пояснювальної записки до нього	+	+	відповідає нормативу

Голова експертної комісії

проф. І.Я. Павленко

3. Наявність робочої програми з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	відповідає нормативу
4. Наявність комплексу навчально-методичного забезпечення з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	відповідає нормативу
5. Наявність програми практичної підготовки, робочих програм практик	+	+	відповідає нормативу
6. Забезпеченість студентів навчальними матеріалами з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	відповідає нормативу
7. Наявність методичних матеріалів для проведення атестації здобувачів	+	+	відповідає нормативу
ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ щодо інформаційного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти			
1. Забезпеченість бібліотеки вітчизняними та закордонними фаховими періодичними виданнями відповідного або спорідненого профілю, в тому числі в електронному вигляді	не менш як п'ять найменувань	18	відповідає нормативу (+13)
2. Наявність доступу до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою відповідного або спорідненого профілю (допускається спільне користування базами кількома закладами освіти)	+	+	відповідає нормативу
3. Наявність офіційного веб-сайту закладу освіти, на якому розміщена основна інформація про його діяльність (структура, ліцензії та сертифікати про акредитацію, освітня/освітньо-наукова/видавнича/атестаційна (наукових кадрів) діяльність, навчальні та наукові структурні підрозділи та їх склад, перелік навчальних дисциплін, правила прийому, контактна інформація)	+	+	відповідає нормативу

Голова експертної комісії

проф. І.Я. Павленко

4. Наявність електронного ресурсу закладу освіти, який містить навчально-методичні матеріали з навчальних дисциплін навчального плану, в тому числі в системі дистанційного навчання (мінімальний відсоток навчальних дисциплін)	60	60	відповідає нормативу
--	----	----	----------------------

ГОЛОВА ЕКСПЕРТНОЇ КОМІСІЇ

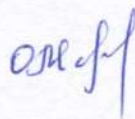
Доктор філологічних наук, професор,
завідувач кафедри слов'янської філології
Запорізького національного університету

І.Я. Павленко

ЧЛЕН ЕКСПЕРТНОЇ КОМІСІЇ

Доктор філологічних наук, професор,
завідувач кафедри історія української літератури
Харківського національного
університету ім. В.Н. Каразіна

О.Ю. Матушек

*З експертними висновками ознайомлений
15 червня 2018 року*

Ректор Бердянського державного
педагогічного університету

проф. І.Т. Богданов

Голова експертної комісії

проф. І.Я. Павленко

ПОГОДЖЕНО

Голова експертної комісії МОН
проф. Павленко І.Я.
«13» червня 2018 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Перший проректор
проф. Гуренко О.І.
«13» червня 2018 р.

Графік
проведення комплексних контрольних робіт
студентами спеціальності 035 Філологія
Бердянський державний педагогічний університет

№	Спеціальність	Дисципліна	Група	Дата	Час	Аудиторія	Викладач	Експерт
1.	035 Філологія	Порівняльне літературознавство	м1УМЛ м1РМЛ	13.06.18	9.35	56303	проф. Харлан О.Д.	проф. Павленко І.Я.
2.		Методологія наукового дослідження	м2УМЛ м2РМЛ	13.06.18	9.35	56304	проф. Новик О.П.	проф. Матушек О.Ю.
3.		Актуальні проблеми граматики мови	м1УМЛ м1РМЛ	13.06.18	11.10	56303	проф. Греб М.М.	проф. Павленко І.Я.
4.		Методика викладання літератури у вищій школі	м2УМЛ м2РМЛ	13.06.18	11.10	56304	доц. Богданова М.М.	проф. Матушек О.Ю.
5.		Методика викладання мови у вищій школі	м2УМЛ м2РМЛ	14.06.18	9.35	56307	доц. Алексеева Л.О.	проф. Павленко І.Я.

Декан ФФСК

Начальник навчального відділу

І.Я. Глазкова

О.В. Шубіна

РЕЗУЛЬТАТИ ВИКОНАННЯ КОМПЛЕКСНИХ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ
СТУДЕНТАМИ СТУПЕНЯ «МАГІСТР» ЗА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ «ФІЛОЛОГІЯ»
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 035 ФІЛОЛОГІЯ
БЕРДЯНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

№ з/п	Дисципліна	Шифр і назва спеціальності	Група	Кількість студентів	Виконували ККР		Одержали оцінки при самоаналізі*								Абсолютна успішність, %	Якість, %
					Кількість	%	5		4		3		2			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
			3 циклу загальної підготовки													
	Порівняльне літературознавство	035 Філологія	м1УМЛ, м1РМЛ	21	21	100	3	14	8	38	10	48	-	-	100	52
	Методологія наукового дослідження	035 Філологія	м2УМЛ, м2РМЛ	15	15	100	5	33	6	40	4	27	-	-	100	73
	Всього з циклу			36	36	100	8	22	14	39	14	39			100	61
3 циклу професійної підготовки																
	Актуальні проблеми граматики мови	035 Філологія	м1УМЛ, м1РМЛ	21	21	100	5	24	6	28	10	48	-	-	100	52
	Методика викладання мови у вищій школі	035 Філологія	м2УМЛ, м2РМЛ	15	15	100	7	47	1	6	7	47	-	-	100	53
	Методика викладання літератури у вищій школі	035 Філологія	м2УМЛ, м2РМЛ	15	15	100	6	40	2	13	7	47	-	-	100	53
Всього з циклу				51	51	100	18	37	9	16	24	47			100	53
Всього				87	87	100	26	38	23	26	38	44			100	56

Голова експертної комісії

проф. І.Я. Павленко